

Chudzyński, Marian

Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego na I Dniach Płocka w Darmstadt

Notatki Płockie 37/4-153, 57-60

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZARZĄD TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PŁOCKIEGO NA I DNIACH PŁOCKA W DARMSTADT

Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego z zadowolaniem przyjął zaproszenie nadburmistrza miasta Darmstadt Güntera Metzgera do wzięcia udziału w Dniach Płocka w Darmstadt /2-5 lipca 1992 r./

Wyjazd Zarządu nastąpił 1 lipca w środę po południu wraz z dużą grupą płocczan liczącą 350 osób, oficjalną reprezentacją naszego miasta na Dni Płocka w Darmstadt.

Podróż autokarem trwała niemal 19 godzin.

Darmstadt przywitało nas nie tylko piękną, słoneczną pogodą, ale również licznymi dekoracjami z akcentami płockimi.

W czwartek 2 lipca w południe w Sali Kongresowej Nowego Ratusza w centrum Darmstadt nastąpiło oficjalne powitanie płocczan przez nadburmistrza Metzgera.

Nadburmistrz Metzger przypomniał, że we wrześniu tego roku minie 4 lata, jak podpisano porozumienie o partnerskiej współpracy miast /Vereinbarung uber die Partner-schaftliche Zusammenarbeit der Stadte/ Płocka i Darmstadt. Płock był siódmym "siostrzanym" miastem Darmstadtu.

Warto nadmienić, że w skład pierwszej oficjalnej delegacji płockiej do Darmstadt we wrześniu 1988 r. wchodził: mgr Marian Rodzeń - prezydent miasta Płocka i przewodniczący delegacji, mgr Tadeusz Kłodziejak - przewodniczący ówczesnej Miejskiej Rady Narodowej oraz prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego, dr inż. Jakub Chojnacki.

W tym samym dniu po południu Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego wziął udział w otwarciu w Muzeum Zamkowym wystawy "Płock i jego

Darmstadt 3 lipca 1992 r. Zarząd TNP w czasie uroczystej kolacji w restauracji Zamku Frankenstein, od lewej: dr inż. Jakub Chojnacki, prezes TNP, mgr Wanda Kaczanowska, dyrektor Biblioteki im. Zielińskich, mgr Maria Świecka, skarbnik, plk mgr Józef Pasternak, przewodniczący Komisji Rewizyjnej, dr Marian Chudzyński, wiceprezes TNP, Elisabeth Zimmermann - opiekunka grupy, adw. Joanna Kaczanowska i inż. arch. Czesław Korgul - członkowie Zarządu TNP. Siedzieli przy innym stole: prof. dr hab. Janusz Pysiak, wiceprezes TNP i dr Jarzy Stefański, członek Zarządu TNP.

Foto: Janusz Pysiak

Zarząd TNP wraz z grupą plockzan na otwarciu wystawy "Płock w fotografii" w Klubie w Darmstadt w dniu 3 lipca 1992 r.

Foto: Janusz Pysiak

artyści". Okolicznościowe przemówienia wygłosili nadburmistrz Günter Metzger i komisarz wystawy Bożena Śliwińska oraz prezydent naszego miasta, Andrzej Drętkiewicz. Uczestniczący w otwarciu wystawy mieszkańcy Darmstadt mogli poznać zarówno dawne widoki Płocka, w tym pierwszy wizerunek Płocka z XVII wieku wykonany przez Holendra Abrahama Boota, a także obraz Aleksandra Gierymskiego z 1901 przedstawiający dzielnicę Rybaki, jak również współczesną twórczość plastyczną Płocka reprezentowaną przez takich artystów jak:

Elżbieta Garlej-Mazuś, Jerzy Mazuś, Wacław Januszkiewicz, Maria Wojnarowska, Zofia Zaremba, Tadeusz Zaremba, Szymon Zaremba oraz Stanisław Staniewski.

Myśl przewodnią tego spotkania można zamknąć w słowach: "Nie ma wspólnej Europy bez zbliżenia polsko-niemieckiego. Kultura zbliża narody i państwa".

W tym samym dniu o godz. 18.00 na dziedzińcu Zamku w Darmstadt, niegdyś rezydencji grałów hekskich, nastąpiło uroczyste otwarcie 42-go Darmstadtzkiego "Heinerfestu" i Dni Płocka. Honory gospodarza pełnił prezydent "Heinerfestu" dr Otto Smidt. Przemówienia nawiązujące do założeń i celów Heinerfestu i Dni Płocka w Darmstadt wygłosili Nadburmistrz Metzger i prezydent A. Drętkiewicz.

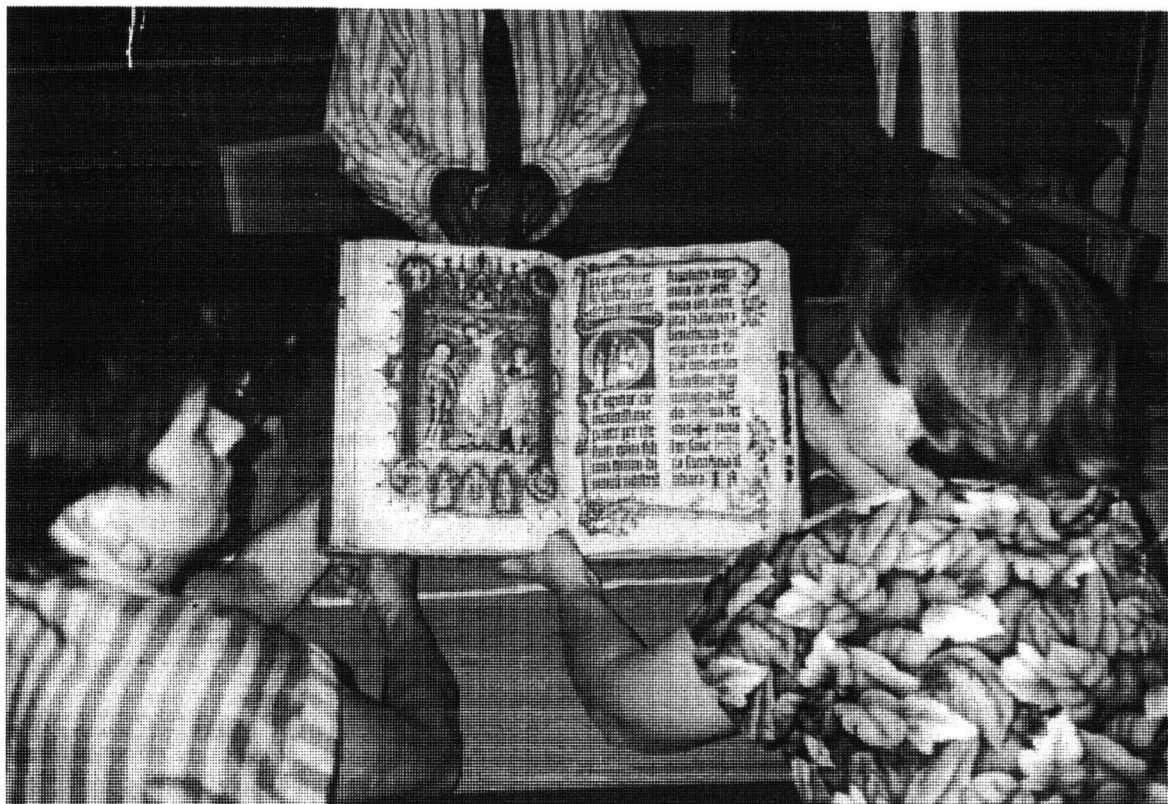
W czasie inauguracji Dni Płocka w Darmstadt występowały owacyjne oklaskiwane przez publiczność niemiecką: zespół "Vox Clamantis", zespół folkloro-

styczny z plockiej Politechniki "Masovia" oraz Orkiestra Kameralna pod dyrekcją Jacka Bonieckiego.

W piątek 3 lipca rano Zarząd TNP uczestniczył w otwarciu wystawy "Płock w fotografii" zorganizowanej przy współudziale Płockiego Towarzystwa Fotograficznego im. Aleksandra Macieszy.

Piątkowe dopołudnie poświęciliśmy na zwiedzanie miasta Darmstadt. Miasto to nie posiada tak wczesnej metryki powstania, jak wiele innych miast niemieckich. Otrzymało prawa miejskie w 1330 r., posiada dobrze zachowane fragmenty murów średniowiecznych. Obecnie miasto liczy ok. 140 tys. mieszkańców. Jest znanym ośrodkiem przemysłowym i kulturalnym Niemiec. Darmstadt ma duże znaczenie ogólnoeuropejskie ze względu na mieszczące się tu centrum sterowania satelitami telekomunikacyjnymi. Do najcenniejszych zabytków miasta należy m.in. Kościół gotycki z XV w. ale jego początki sięgają XIII wieku. Był on wielokrotnie przebudowywany. W ostatniej wojnie został niemal całkowicie zniszczony w czasie alianckich bombardowań w 1944 r. Ołtarz główny jest renesansowy. W niszach tego ołtarza umieszczono dwie postacie fundatorów kościoła-graфа Georga I i jego żony. Dokładnie z historią kościoła i jego najcenniejszymi zabytkami zapoznał nas pastor kościoła.

Z wieży tegóż kościoła patrzyliśmy na piękne, zadbane miasto Darmstadt. Miasto było zniszczone podczas wojny w 75 %. Ale jak zaznaczył w czasie

Mgr Wanda Kaczanowska (z prawej), dyrektor Biblioteki Zielińskich TNP wraz z p. Elisabeth Zimmermann ogląda jeden z inkunabułów Heskiej Krajowej Biblioteki Uniwersyteckiej w Darmstadt.

Foto: Janusz Pysiak

wycieczki pastor kościoła: "Myśmy wywołali wojnę, skarżyć się nie możemy".

W centralnej części miasta znajduje się zamek renesansowy /z XVI - XVIII wieku/ należący do książąt heskich oraz stary ratusz z XVI stulecia. W zamku znajduje się Muzeum, a w nim wspaniały renesansowy obraz namalowany w 1527 r. przez Hansa Holbeina /Młodszego/ "Madonna Burmistrza Meyera".

W piątek 3 lipca członkowie Zarządu TNP z prezesem Jakubem Chojnackim udali się wczesnym popołudniem do Heskiej Krajowej Biblioteki Uniwersyteckiej. Tu przyjął nas dyrektor dr Aleksander Yorck Haase oraz kierownik działu starodruków dr Kurt Hans Staub. Zarząd zwiedził Bibliotekę, zapoznał się z jej historią oraz zbiorami. Biblioteka ta posiada wiele rękopisów oraz inkunabułów. Niektóre z rękopisów sięgają X-XI wieku. Dyrektor A. Yorck Haase pokazał nam najcenniejsze zbiory swojej Biblioteki. Wśród rękopisów zapoznaliśmy się z "relikwią Biblioteki" tj. czterema ewangeliami, pięknie iluminowanymi z XI wieku /prawdopodobnie z 1040 r./, a także obejrzelśmy ewangeliarz z X wieku, również bardzo ilustrowany. Oglądaliśmy też dyplom nadania praw miejskich m.Darmstadt z 1330 r. Wśród inkunabułów wyróżniały się też stare biblie i ewangeliarze, a wśród nich przepiękny "Canon missae" z początków XVI wieku.

W czasie naszej wizyty dr. A. Yorck Haase, dy-

rektor Heskiej Krajowej Biblioteki Uniwersyteckiej i mgr Wanda Kaczanowska, dyrektor Biblioteki im. Zielińskich w Płocku zawarli porozumienie o współpracy w tym o wymianie wystaw okolicznościowych. Nasz pobyt w Heskiej Krajowej Bibliotece był prawdziwą ucztą intelektualną.

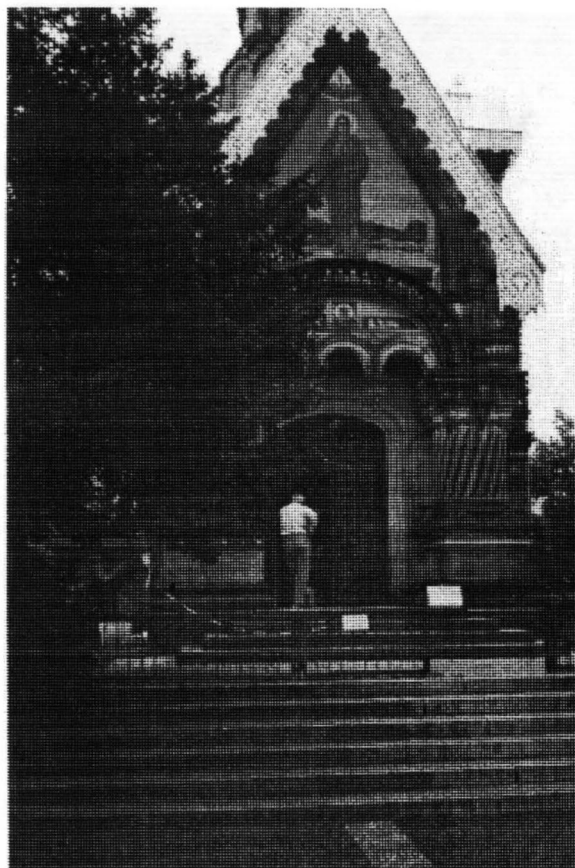
Jeszcze tego samego dnia wieczorem udaliśmy się na uroczystą kolację do Zamku Frankenstein położonego na wzgórzach Odenwaldu prawie 700 m n.p.m.

Zwiedziliśmy tu m.in. kaplicę grodową w stylu romańskim. W kaplicy znajduje się m.in. interesujące epitafium wiernego małżeństwa.

Z wysokiego zamku, z okien nowoczesnej restauracji zamkowej rozpościera się fantastyczny widok na leżące w dolinie Renu miasto Darmstadt i dalej na jaśniejące w słońcu zabudowania jednego z największych w Europie portu lotniczego we Frankfurcie nad Menem. Co kilka minut lądują tu i podrywają się do lotu samoloty różnych towarzystw lotniczych.

W sobotę 4 lipca po południu członkowie Zarządu TNP wzięli udział w otwarciu wystawy "Sztuka z Polski z przelomu stulecia" w Muzeum Kolonii Artystów na Wzgórzu Matyldy.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że ekspozycje prezentowane na wystawie pochodziły głównie ze Zbiorów Muzeum Mazowieckiego w Płocku. Wystawę otworzył Nadburmistrz Metzger. W otwarciu wy-

Piękna cerkiewka na Wzgórzu Matyldy. Dar Mikołaja II dla jego żony Aleksandry - siostry wielkiego księcia Hesji Ernesta Ludwika.

fol. Janusz Pysiak

stawy wziął udział Wojewoda Płocki, dr inż. Jerzy Wawszczak. Podczas spotkania świata kultury Płocka i Darmstadt zabrał głos dyrektor Muzeum Mazowieckiego w Płocku mgr Tadeusz Zaremba. Zaznaczył, że mija właśnie 25 lat, jak Muzeum Mazowieckie wybrało specjalizację secesji. Wymarzonym miejscem uczczenia tej rocznicy jest piękne miasto Darmstadt, posiadające bogatą kolekcję sztuki secesyjnej. "Na dwa miesiące powierzamy tym pięknym Wzgórzom Matyldy - część polskiej kultury" - zakończył swoje wystąpienie dyrektor Zaremba.

Rzeczywiście - Wzgórze Matyldy to najpiękniejsza dzielnica Darmstadt. Tu mieści się przepiękna cerkiew prawosławna zbudowana w 1899 r. jako dar cara Mikołaja II dla jego żony - siostry wielkiego księcia Hesji Ernesta Ludwika. Naprzeciwko cerkwi

wznosi się "wieża weselna" zbudowana w 1906 r.wg. projektu arch. Józefa Marii Olbricha. Jest to jeden z wyraźnych symboli miasta Darmstadt. Znajdują się w niej sale wystawowe. Tu wreszcie mieści się Lwia Brama u wejścia na Wzgórze Różane, tu też znajdują się rzeźby w Galu Platanowym, a także Teatr Państwowy, wiejski dworek myśliwski Kranischstein i geometryczne klomby Oranżerii. Całe Wzgórze zachowało przejrzysty układ i piękno. Warto tu jeszcze dodać, że w willi archtektu Olbricha znajduje się siedziba Deutsches Polen Institut. Pracami Instytutu kieruje dyrektor dr Karl Dedecius, gorący zwolennik pojednania polsko-niemieckiego, doktor honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Uniwersytetu Łódzkiego.

W sobotę po południu /godz. 17.00/ uczestniczyliśmy też w krótkim nabożeństwie ekumenicznym w Kościele św. Elżbiety. Nabożeństwo odprawił niemiecki duchowny, kazanie wygłosił młody ksiądz Dariusz Piskorski z Płocka, czasowo przebywający w Darmstadt. W czasie nabożeństwa śpiewał zespół "Vox Clamantis". Motto kazania - nie możemy być podzieleni, musimy żyć w zgodzie w chrześcijańskiej nowej Europie.

Również ostatni dzień pobytu w Darmstadt - niedzielę 5 lipca rozpoczęliśmy od Mszy św. w Kościele Ducha Świętego Arheilgen przy Zoller strase. Nabożeństwo było odprawiane w języku niemieckim.

Na początku nabożeństwa ks. kanonik Karl Albert, dziekan darmstadzki nadmienił, że we Mszy św. uczestniczy liczna grupa płożan, w tym Wojewoda Płocki Jerzy Wawszczak, Prezydent Miasta Płocka Andrzej Drętkiewicz oraz Prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego Jakub Chojnacki. Na nabożeństwie był obecny niezmordowany nadburmistrz Günter Metzger.

W homilii ks. Albert zaznaczył, że łączy nas idea ewangelizacji Europy. Znak pokoju przekazany sobie w czasie nabożeństwa był szczególną chwilą dla Niemców i Polaków uczestniczących we Mszy św. Polska mowa słyszana przed Kościołem była świadectwem "kawałka Płocka w Darmstadt", jak to ktoś zauważył.

W niedzielne popołudnie nasza wizyta w pięknym i przyjaznym płożczanom Darmstadt dobiegła końca. Myślę, że była ona owocna dla obu miast. Sądzę też, że była ważnym krokiem na drodze pojednania polsko-niemieckiego.

MARIAN CHUDZYŃSKI